

Čebelja pot – evropska dobra praksa

ČEBELJA POT

Mestna občina Ljubljana (MOL) je bila v letu 2019 že petič zapored med tremi finalistkami za čebelam najprijaznejšo občino in že drugič tudi prejela ta laskavi naziv, ki ga podeljuje vsako leto ČZS. Rdeča nit dejavnosti, ki jih v zadnjih letih MOL izvaja v sodelovanju z ljubljanskimi čebelarskimi društvi in drugimi deležniki, je prav gotovo Čebelja pot (www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/podezelje/cebelja-pot/). Pobudo zanjo je dala Maruška Markovič z Odseka za razvoj podeželja v Oddelku za varstvo okolja, ki je duša tega projekta, ki je povezal ljubljanske čebelarje, nekatere institucije, podjetja in posameznike, ki sodelujejo v okviru te poti. Čebelja pot je bila zasnovana v sklopu dejavnosti zelene prestolnice Evrope 2016. Zasnovana je bila kot učna pot, na kateri se obiskovalci seznanjajo z dediščino čebelarstva v Ljubljani in s pomembnostjo čebel za naše preživetje. Z inovativnim pristopom se predstavlja velik turistični potencial, povečuje prepoznavnost lokalnih ponudnikov in izdelkov na področju čebelarjenja ter vpeljuje ljubljanski med kot prepoznaven in samostojen proizvod.

Čebelja pot je bila slovesno odprta 7. oktobra 2015 v Botaničnem vrtu – o čemer smo pisali v SČ-ju št. 11/2015 –, ko je bil organiziran tudi prvi pohod po nekaterih točkah v središču mesta, povezanih s čebelarstvom in čebelarsko zgodovino: Botanični vrt z medovitimi rastlinami (kamor je bil dve leti kasneje postavljen tudi urbani čebeljak, delo študentov Fakultete za arhitekturo); Plečnikov čebeljak na vrtu Plečnikove hiše v Trnovem, obnovljen leta 2005 s strani ČZS; kostanjevi medoviti drevoredi na Eipprovi,

Krakovskem nasipu in Bregu; Kongresni trg z izpričano zgodovinsko prodajo medu na debelo ter bivša lectarna (katero Plečnikova oprema je danes shranjena in razstavljena v Slovenskem etnografskem muzeju na Metelkovi); čebelji panji na strehi Cankarjevega doma; znak čebele na vratih Narodnega muzeja Slovenije; drevored medovitega malega jesena na Slovenski cesti; izvesek panja na Mestni hranilnici na Čopovi ulici; Medarska ulica – zgodovinska prodaja medu na drobno; Hotel Park s čebeljimi panji na terasi.

V letu 2017 je bil MOL na evropskem razpisu URBACT, na katerega se je prijaviilo skoraj 300 evropskih mest, za projekt Čebelja pot nagrajen kot primer dobre prakse. Kot prejemnik nagrade *URBACT Best Practice Award* se je MOL nato skupaj s partnerji prijavil na razpis *URBACT Network Transfer*. Kot vodilni partner je pripravil prijavo prenosa dobrih praks z nazivom *BeePathNet* ali Mreža čebeljih poti in v začetku aprila 2018 bil izbran v skupino 25 potrjenih prenosov dobrih praks. S še petimi partnerji mu je uspelo tudi s prijavo na drugo fazo projekta, ki traja do 4. decembra 2020. V mrežo *BeePathNet* je vključenih šest mest iz EU: Ljubljana kot vodilni partner, Amarante (Portugalska), Bydgoszcz (Poljska), Cesena (Italija), Hegyvidék – 12. okrožje Budimpešte (Madžarska) in Nea Propontida (Grčija). Namen projekta *BeePathNet* sta nadgradnja in prenos koncepta, rešitev in rezultatov Čebelje poti iz Ljubljane v druga mesta EU. Obravnaval bo izzive mestnega okolja, biotske raznovrstnosti in prehranske samozadostnosti v povezavi z urbanim čebelarstvom s pomočjo integriranih in participativnih pristopov ter izgradnjo ključnih interesnih skupin za vplivanje na ustrezne politike in za razvoj in izvajanje učinkovitih rešitev. Vsem številnim dejavnostim Mreže čebeljih poti je mogoče slediti tudi na spletni strani <https://urbact.eu/beepathnet>.

V dejavnosti in vodenje po Čebelji poti se je vključil tudi Klub profesionalnih turističnih vodnikov Slovenije (KP-

Foto: Internet

Skupina BeePathNet iz šestih evropskih mest na pohodu po Čebelji poti v Ljubljani aprila 2018

Skupina BeePathNet na učnem obisku pri ČD Barje – prikaz delovanja čebelarskega krožka, april 2019

Foto: Aleš Süßinger

TVS), za katere je čebelarstvo izobraževanje organizirala ČZS. MOL pa je v sodelovanju s KPTVS v začetku leta 2019 v okviru sejma Turizem in prosti čas organiziral BE(E) FORUM, z namenom promoviranja projektov Čebelje poti v

Ljubljani in *BeePathNet*. Čebelja pot iz Ljubljane si tako kot primer dobre prakse utira nadaljnjo pot in je izvrsten kaži-pot in vzgled tudi za druga evropska mesta.

Aleš Süßinger, ČD Barje

Ljubo Struna 90-letnik

Častni član društva Urbani čebelar Ljubo Struna je v prvih marčevskih dneh 2020 dopolnil 90 let. Ob jubileju mu priskrbeno čestitamo in voščimo še na mnoga (medena) leta! Za to dejavnost ga je med odraščanjem v Mariboru navdušil oče, ljubiteljski čebelar, spremljanje narave in čebel pa ga navdušuje še danes, ko čebelarji s petimi AŽ-panji v Ljubljanskih Murglah. Za svoje povezovalno delo in zasluge na področju slovenskega čebelarstva ter njegove mednarodne uveljavitve je leta 2018 prejel najvišje stanovsko priznanje, odlikovanje Antona Janše I. stopnje.

Z gospodom Struno smo urbani čebelarji ob lepem jubileju nazdravili s penečo medico na njegovem domu, javno praznovanje pa je potekalo v Kinoteki na pobudo Društva avdiovizualnih producentov Slovenije. Ljubo Struna je namreč pustil močan pečat tudi v svoji osnovni poklicni karieri, saj velja za legendarnega direktorja filma oziroma producenta – med drugim je leta 1950 soustanovil Društvo slovenskih filmskih delavcev, za svoj izjemni prispevek k slovenskemu filmu pa je leta 2011 prejel najvišjo področno nagrado, Badjurovo priznanje za življenjsko delo.

Kot pravi sam: »Čebele naučijo človeka mnogo modrosti

Foto: Janez Marolt

s svojo neumorno pridnostjo.« Ljubezen do čebel že predaja tudi vnukom, sam pa ostaja dejaven in radoveden član našega društva. Kljub častitljivim letom Ljubo Struna ne počiva, in tako sta s soprogo ob tej priložnosti izdala ličen zbornik spominov, ki je v PDF-obliki dostopen tudi na spletni strani društva Urbani čebelar.

Gorazd Trušnovec, predsednik društva Urbani čebelar

Nova predsednica nadzornega odbora Helena Kokot

Nadzorni odbor ČZS ima v mandatnem obdobju 2020–2023 novo predsednico Heleno Kokot, ki jo predstavljamo v nadaljevanju.

1. Kako gledate na svojo izvolitev za predsednico NO ČZS?

Neposredna izvolitev na Občnem zboru ČZS mi predstavlja izredno čast in hkrati tudi obveznost, da bomo izvoljeni člani nadzornega odbora izpolnili vsa pričakovanja tistih, ki so nam s svojimi glasovi zaupali tako pomembno funkcijo. Trenutno sem članica ČD dr. Jožef Starc Metlika in ČD Črnomelj. Čebelarim od leta 2014 v povprečju z 10 gospodarnimi družinami v tehnologiji 9-satnega nakladnega panja na območju Črnomlja.

2. Kakšne so vaše dosedanje izkušnje na tem področju?

Že od samih začetkov svojega dela s čebelami sem vpeta v različne funkcije tako na ravni društva kot tudi ČZ Bele krajine. Tudi moje vsakdanje delo vključuje delo z ljudmi in financami ter zahteva od mene veliko mero natančnosti in zanesljivosti. Sem zgovorna in poštena, trudim se biti odzivna in dostopna, dobronamerne kritike pa vzamem kot

napotek za nadaljnje uspešnejše delo.

3. Kako vidite poslanstvo NO ČZS pri dobrem delovanju ČZS?

Kolikor je meni znano, je NO v prejšnjem mandatu deloval odlično, tudi mi se bomo potrudili, da bo tako še naprej. Glede na dosedanje korektno vodenje računovodskih izkazov pričakujemo, da ne bo težav glede nadzora nad finančnim poslovanjem. To je nekako tudi največja teža delovanja NO-ja, da s svojim nadzorom bedi nad financami in opozarja, če bi morebiti šla

Foto: osebni arhiv Helene Kokot